

NASLOVNIK

Številka: 0920-15438/2023-3
Datum: 27. 09. 2023

Zadeva: Vprašanja glede interventne zakonodaje

Na nas se obračate s prošnjo za pojasnilo glede vprašanj, vezanih na obvezni solidarnostni prispevek in solidarnostne delovne sobote, ki jih v 101. in 102. členu opredeljuje Zakon o interventnih ukrepih za odpravo posledic poplav in zemeljskih plazov iz avgusta 2023 (ZIUOPZP). Odgovore podajamo navajamo v ležečem tekstu.

I.

ZIUOPZP določa **plačilo obveznega solidarnega prispevka v Sklad za obnovo Slovenije kot dolžnost vsake pravne osebe** - te so opredeljene kot zavezanci po Zakonu o davku od dohodkov pravnih oseb (ZDDPO-2), razen zavezancev, ki so skladno z ZDDPO-2 opredeljeni kot zavezanci, ki so ustanovljeni za opravljanje nepridobitne dejavnosti (102. člen, 2. odstavek). Vezano na obveznost plačila solidarnostnega prispevka prosite za naslednja pojasnila:

- Ali so zavezanci, ki so ustanovljeni za opravljanje nepridobitne dejavnosti, v celoti oproščeni plačila solidarnostnega dodatka - torej, da se niti prihodki iz opravljanja pridobitne dejavnosti (ki se sicer všttevajo v osnovo za obračun davka od dohodkov pravnih oseb) ne všttevajo v osnovo za obračun za plačilo solidarnostnega dodatka?

9. člen Zakona o davku od dohodkov pravnih oseb opredeljuje oprostitev davka za zavezanca, ki je ustanovljen za opravljanje nepridobitne dejavnosti. V zvezi s tem določa, da zavezanec kot zavod, društvo, ustanova, verska skupnost, politična stranka, zbornica, reprezentativni sindikat, ne plača davka po tem zakonu, če je v skladu s posebnim zakonom ustanovljen za opravljanje nepridobitne dejavnosti dejansko posluje skladno z namenom ustanovitve in delovanja.

Iz navedenega izhaja, da ZDDPO-2 kot zavezance, ki so ustanovljeni za opravljanje nepridobitne dejavnosti, opredeljuje pravne osebe kot so zavod, društvo, verska skupnost in druge pravne osebe, ki so z zakonom ustanovljene za opravljanje nepridobitne dejavnosti. Skladno z ZIUOPZP ti zavezanci niso zavezani k plačilu solidarnostnega prispevka, in to tudi ne v delu, v katerem izkazujejo prihodke iz pridobitne dejavnosti.

- Ali so zavezanci, ki so ali bodo prenehali v letih 2023 in 2024, tudi zavezani za plačilo solidarnostnega prispevka? V primeru pozitivnega odgovora, prosite za (i) potrditev, da se bo solidarnostni prispevek obračunal v okviru oddaje končnega obračuna DDPO (ii) ter pojasnilo

na kakšen način se bo obračunal solidarnostni prispevek, ki so končni obračun DDPO oddali do uveljavitve ZIUOPZP.

Zavezanci za DDPO, ki so ali bodo prenehali po uveljavitvi ZIUOPZP (torej po 2. 9. 2023), so zavezani za plačilo solidarnostnega prispevka, ki se bo, kot pravilno ugotavljate, izračunal v okviru oddaje končnega obračuna DDPO. V kolikor je končni davčni obračun DDPO oddan pred spremembo pravilnika, ki ureja davčni obračun davka od dohodkov pravnih oseb, se v zvezi z obveznostjo obračuna solidarnostnega prispevka odda popravek obračuna DDPO.

Zavezanci DDPO, ki so prenehali pred 2.9.2023, niso zavezani za plačilo solidarnostnega prispevka.

II.

ZIUOPZP določa **osnovo za obračun obveznega solidarnostnega prispevka fizične osebe** – to je vsoto bruto dohodkov fizične osebe, ki se v skladu z Zakonom o dohodnini (ZDoh-2), všteta v letno davčno osnovo za leto 2023 oziroma 2024, zmanjšanih za davčno priznane stroške, razen dohodka, ki je oproščen plačila dohodnine oziroma se ne všteta v davčno osnovo, z izjemo plačila za poslovno uspešnost (102. člen 4. odstavek). Vežano na osnovo za obračun solidarnostnega prispevka fizične osebe prosite za naslednja pojasnila:

- Kaj so davčno priznani stroški, ki znižujejo osnovo za obračun solidarnostnega prispevka fizičnih oseb, saj gre za nov izraz v povezavi z dohodki iz zaposlitve za namen plačila dohodnine?

Davčno priznani stroški fizične osebe so določeni v ZDoh-2 pri posamezni vrsti dohodka, ki se všteta v letno odmero dohodnine in pri dohodkih, ki se ne všteta v letno davčno osnovo, ki so lahko normirani ali dejanski stroški v kolikor jih zavezanec uveljavlja in dokaže, primeroma normirani ali dejanski stroški pri drugem pogodbennem delu.

- Ali prispevki za socialno varnost ter davčne olajšave znižujejo davčno osnovo za obračun obveznega solidarnostnega prispevka?

Prispevki za socialno varnost ter davčne olajšave ne znižujejo davčne osnove za obračun obveznega solidarnostnega prispevka. Ti prispevki so namreč del bruto dohodka, kot je določeno v četrtem odstavku 102. člena ZIUOPZP.

- Ali se plačilo za poslovno uspešnost vključuje v osnovo za obračun solidarnostnega prispevka fizičnih oseb tudi v primeru, ko se skladno z ZDoh-2 ne všteta v osnovo za obračun dohodnine? Ali se torej plačilo za poslovno uspešnost v celoti všteta v osnovo za obračun solidarnostnega prispevka, ali samo v delu, ki presega znesek, ki se ne všteta v osnovo za obračun dohodnine?

Da, plačilo za poslovno uspešnost se v osnovo za obračun solidarnostnega prispevka všteta v celotnem znesku izplačila, saj četrti odstavek 102. člena ZIUOPZP določa izjemo se da plačilo za poslovno uspešnost všteta v davčno osnovo v celoti.

III.

ZIUOPZP določa, da zavezanec **ni dolžan vložiti napovedi za odmero obveznega solidarnega prispevka**, če mu informativni izračun dohodnine ni bil vročen (102. člen, 17. odstavek). Prosite za pojasnilo:

- Kaj je namen navedene določbe, saj je posameznik v takšnem primeru dolžan vložiti napoved za odmero dohodnine, solidarnostni prispevek pa bo po našem razumevanju obračunan v okviru letne odmere dohodnine (torej z odločbo)?

Vaše razumevanje je pravilno. V skladu s šestim odstavkom 267. člena ZDavP-2, mora davčni zavezanec, rezident, ki mu informativni izračun dohodnine ni bil vročen do 15. junija tekočega leta za preteklo leto, do 31. julija vložiti napoved za odmero dohodnine, s čimer izpodbija domnevo vročitve po prvem odstavku 85. člena tega zakona. Davčnemu zavezancu bo izdana

odločba o odmeri dohodnine na podlagi napovedi za odmero dohodnine, v kateri bo odmerjen tudi obvezni solidarnostni prispevek.

IV.

ZIUOPZP določa, da se obvezni solidarnostni prispevek se za posamezno leto zmanjša za obračunan prispevek delavca oziroma delodajalca v Sklad za obnovo Slovenije, ki je plačan na podlagi **solidarnostne delovne sobote**, vendar največ do višine obveznega solidarnostnega prispevka (102. člen, 12. odstavek). ZIUOPZP določa tudi, da se takšno delo organizira kot delo preko polnega oziroma dogovorjenega delovnega časa (101. člen, 2. odstavek). Vežano na **delo preko polnega delovnega časa**, prosite za naslednja pojasnila:

- Ali se ure opravljene na solidarnostno delovno soboto vključujejo tedensko/mesečno/letno omejitev nadurnega dela, kot to določa 144. člen Zakona o delovnih razmerjih (ZDR-1)?
- Ali za ure opravljene na solidarnostne delovne sobote velja prepoved odreditve nadurnega dela določenim kategorijam delavcem (zaposleni za krajši delovni čas, starejši delavci, noseča delavka, starši)?

ZIUOPZP določa, da se kot solidarnostna delovna sobota šteje tudi kak drug dan, če je delovni proces pri delodajalcu oblikovan tako, da redno delo poteka tudi v soboto (101. člen, 1. odstavek). Vežano na **organizacijo dela na drug dan** prosimo za naslednja pojasnila:

- ali delodajalec lahko organizira delo v nedeljo ali na praznik, čeprav zanj velja prepoved odreditve nedeljskega ali prazničnega dela?

Za odgovore na vprašanja z delovnopravnega področja (organizacija dela, delo preko polnega delovnega časa...), je pristojno Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti (MDDSZ), kateremu smo navedena vprašanja tudi odstopili.

ZIUOPZP nadalje določa, da je prispevek delavca za Sklad za obnovo Slovenije znesek plače delavca za opravljeno delo v okviru solidarnostne delovne sobote po obračunanih davkih in obveznih prispevkih za socialno varnost (101. člen, 5. odstavek). Vežano na **plačilo prispevka delavca**, prosimo za naslednja pojasnila:

- Ali se lahko prispevek obračuna tudi od nadomestila plače zaposlenega, ki je podal soglasje za delo na solidarnostno soboto, pa je bil iz kakršnega koli razloga naknadno odsoten (bolniška odsotnost, nega družinskega člana, dopust)?

*Kot določa ZIUOPZP, je prispevek delavca znesek plače delavca za **opravljeno delo** v okviru solidarnostne sobote. V kolikor delo na dogovorjeno solidarnostno soboto delavec iz kakršnegakoli razloga ne bo mogel opraviti, se prispevka po 101. členu ZIUOPZP zanj ne obračuna in ne plača.*

ZIUOPZP določa, da sredstva za omilitev škode, nastale zaradi poplav in plazov avgusta 2023, prispevajo delavci, ki so v delovnem razmerju pri pravnih in fizičnih osebah v Republiki Sloveniji, ter delodajalci, ki bodo na te dneve organizirali delovni proces (101. člen, 4. odstavek). Vežano na opredelitev delavca kot zavezanca za plačilo prispevka, prosite:

- za potrditev, da si solidarnostnega prispevka z delom na solidarnostno soboto ne morejo zmanjšati dijaki, študenti, upokojenci, napoteni delavci, in drugi, ki dela pri delodajalcu ne opravljajo na podlagi pogodbe o zaposlitvi.

Potrdujemo navedeno. Kot določa Zakon o delovnih razmerjih (ZDR-1,) je delovno razmerje med delavcem in delodajalcem, v katerem se delavec prostovoljno vključi v organiziran delovni proces delodajalca in v njem za plačilo, osebno in nepretrgano opravlja delo po navodilih in pod nadzorom delodajalca. Delavec po tem zakonu je fizična oseba, ki je v delovnem razmerju na podlagi sklenjene pogodbe o zaposlitvi.

- za pojasnilo glede delavcev napoteni na delo v Slovenijo: Napoteni delavec je lahko rezident in tako zavezan za plačilo solidarnostnega prispevka. Ali si tudi tak delavec lahko z delom na

solidarnostno soboto pri delodajalcu h kateremu je napoten na delo zniža solidarnostni prispevek?

- za pojasnilo glede rezidentov Republike Slovenije, ki so zaposleni pri tujem delodajalcu: ali je takšen delavec zavezanec za plačilo tudi delodajalčevega dela solidarnostnega prispevka in tako plača oba prispevka (enako kot prispevke za socialno varnost).

V nadaljevanju je odgovor na zadnji dve vprašanji:

Kot je navedeno v četrtem odstavku 101. člena, sredstva za omilitev škode, nastale zaradi poplav in plazov avgusta 2023 prispevajo delavci, ki so v delovnem razmerju pri pravnih in fizičnih osebah v Republiki Sloveniji - pri delodajalcih, ki imajo sedež ali prebivališče v Republiki Sloveniji, kot to določa prvi odstavek 3. člena ZDR-1. To so delodajalci, ki so zavezanci za obračun obveznih prispevkov za socialno varnost ter so po ZDavP-2 tudi plačniki davka.

Navedeno potrjuje tudi določilo 8. odstavka 101. člena ZIUOPZP, po katerem je Finančna uprava RS pristojna za nadzor nad obračunavanjem in plačevanjem prispevkov delavcev in delodajalcev za Sklad za obnovo Slovenije in davčno izvršbo po zakonu, ki ureja davčno izvršbo. Finančna uprava RS namreč ni pristojna za nadzor nad obračunavanjem in plačevanjem prispevkov delodajalcev s sedežem izven Slovenije.

Rezidenti Republike Slovenije, ki so zaposleni pri delodajalcu v tujini, bodo svoj prispevek za Sklad za obnovo Slovenije prispevali po 102. členu ZIUOPZP.

S spoštovanjem,

Pripravili v Upravi za davke

Peter Grum,
generalni direktor

Vročiti: naslovníku po el. pošti